

Guide för val av avståndsmätare

Att välja avståndsmätare kan verka väldigt lätt innan man fått insikt om vilka faktorer som avgör hur bra avståndsmätaren kommer att fungera i praktisk jakt.

Den viktigaste är hur stark lasern är, styrkan kommer i slutändan att avgöra hur nöjd du blir med produkten. Om du läser igenom mina erfarenheter och tankar omkring avståndsmätare så tror jag att du kan göra ett bättre val.

Angivet Avstånd

Som du säkert redan har sett så anges alltid ett maximalt mätavstånd på alla avståndsmätare och det är just med det angivna värdet du skall se upp och titta mera på det praktiskt användbara avståndet.

Praktiskt användbart avstånd

Det finns ett standardprotokoll vid testning och angivelse av avståndsmätarens kapacitet.

De angivna 600 metrarna kan mätaren endast prestera på en guideboard, vilket är en helt slät, vinkelrät solid yta som ger maximal reflektion av laserstrålen.

Dessa finns ofta angivna i manualen som:

A	Guideboard	1400 meters	1530 yards
B	House	914 meters	1000 yards
C	Tree	650 meters	710 yards
D	Banner	300 meters	328 yards

De mått som anges i tabellen ovan är för en mätare som har längsta angivna mätavstånd på 1400 meter. Om man tittar på det nedersta måttet (D) så ser man att denna mycket starka mätare ändå bara klarar av att på 300 meters avstånd mäta på en golfflagga.

Om du överför detta till en mätare som mäter max 600 meter så förstår du att den inte kommer att prestera bra. De angivna 600 metrarna sjunker drastisk vid praktiskt användande. Med en angiven kapacitet på 600 meter betyder det att den i praktiken endast klarar att mäta mot ett träd på ca halva avståndet = 300meter och ska du mäta på ett mindre djur, som tex. en räv ute på ett öppet fält så minskar avståndet som mätaren klarar ytterligare.

Skillnad mellan olika väder

Vädertyper som regn, snö och dimma påverkar mätarens kapacitet otroligt mycket. Det som händer är att laserstrålen får svårare att nå fram till målet och att sedan reflektera tillbaka. Har du en klen mätare så kan problemen fort bli påtagliga.

Splittring av laserstrålen

Den beskrivna problematiken utökas ytterligare under praktiska jaktförhållanden av att laserstrålen på en klen mätare dessutom snabbare splittras upp och blir bred.

Laserstrålens splittring och bredd ökar ju längre avståndet blir fram till målet.

Detta i sin tur innebär att DU med ökat avstånd oundvikligen får större och större problem med att mäta på mål som befinner sig bortom: buskar, träd eller andra hinder som finns på vägen fram till målet.

Den stora frågan när du mäter under dessa förhållanden blir ju om det verkligen är avståndet till djuret du fått eller på något av föremålen i terräng hitom.

Om du ställer krav på att din avståndsmätare ska fungera bra under jakten så tycker jag att minst 800 meter i angiven kapacitet är att rekommendera. En enkel regel är att ju starkare desto bättre fungerar mätaren även på korta distanser.

Avståndsmätare som kikare

Som med all annan optik är det linsens kvalitet och behandling som till stor del avgör hur bra skärpan är. Man kan ändå säga att den optiska kvalitén sällan är den avgörande faktorn för vad som kan anses vara en bra mätare, det allra viktigaste är ju ändå att mätningarna fungerar som de ska.

Ingen avståndsmätare jag tittat i, oavsett pris har haft så bra optik etc. så att den skulle kunna ersätta en vanlig handkikare.

Dels är avståndsmätare konstruerade som monokikare vilket direkt gör att du förlorar djup seendet, sen är ofta ögonavståndet på många för kort. Just ögonavståndet är något som kan vara värt att titta på. Välj inte en med extremt kort avstånd vilket lätt blir till besvär när det är kallt ute etc. Det som händer är att linsen väldigt lätt immar när man tittar i den.

Olika mätfunktioner

Ett tryck - ett mått

Enkla modeller har ofta enbart mätning genom att knappen trycks in och släpps för att ett mätresultat skall uppstå.

Scan Mode

Lite mera avancerade mätare brukar även ha Scan mode. Ett knapptryck ger ca 10 sekunders kontinuerlig mätning. Detta gör att man lättare kan konstatera att man mäter på rätt mål.

Triangel mätning

Med hjälp av denna mätmetod kan du mäta fram avståndsskillnaden mellan olika skjutvinklar etc. Denna funktion används ibland av pilbågsjägare.

Vattentäthet

Givetvis är det en fördel om det står "waterproof" så att mätaren även tål att bada, men sannolikheten att du utför detta är ju väldigt låg. Min erfarenhet av avståndsmätare som är vattenskyddade och alltså tål regn etc., är att detta mer än väl räcker.

Under toppjakten har det ofta hänt att man fått lite snö i sidofickan där mätaren förvaras. Denna har smält utan att det påverkat avståndsmätaren.

Förstoring

Förstoringen på avståndsmätare varierar normalt mellan 6-8 x och denna spelar ingen större roll för användningen, du skall bara se målet och kan mäta.

Avståndsmätare är inte bra under dåliga ljusförhållanden så när du sätter dig på pass på kvällen, tex. på rådjursjakten är det bra att börja med att mäta upp platsen och memorera ställen i terrängen som blir ditt längsta skjutavstånd.

Batterityp

Enklast och mest praktiskt är om avståndsmätaren drivs av vanliga batterier typ AA, AAA eller 9V som finns tillgängliga på alla mackar etc.

Avståndsmätare drar ofta lite ström, men ibland upptäcker man kanske så sent som kvällen innan att det är lite ström kvar i batterierna.

Det är bra att ha extra batterier med sig, speciellt vintertid när de påverkas negativt av kyla.